

ASIA Virheellisten tietojen luovuttaminen

KANTELU

A on oikeuskanslerille 23.7.2014 osoittamassaan kirjoituksessa arvostellut Liikenteen turvallisuusvirasto Trafia siitä, että se on antanut virheellistä tietoa ajoneuvon omistajuussuhteesta Norjan tietullimaksun perimistä varten. A:n mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut tietulliperintäasioita hoitavalle Euro Parking Collection -nimiselle yhtiölle virheellisen tiedon siitä, että A omistaa matkailuauton, jonka rekisterinumero on XXX-000. Tiedon perusteella A:han on kohdistettu aiheettomia perintätoimia.

SELVITYS

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on antanut asiassa 12.3.2014 päivätyn selvityksen. Lisäksi oikeuskanslerinviraston esittelijä on 9.4.2014 selvittänyt asiaa puhelimitse Liikenteen turvallisuusvirastosta.

RATKAISU

Ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain (541/2003) 4 luvun 14 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus yksittäisluovutuksena saada ajoneuvon rekisteritunnuksen tai valmistenumeron perusteella rekisteriin tallennetut julkiset tiedot ajoneuvon omistajan ja haltijan ja liikennevakuutuksen ottajan nimestä sekä osoite- ja yhteystiedoista.

Trafin selvityksen mukaan Trafi ja Euro Parking Collection plc ovat laatineet sopimuksen ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain mukaisesta tietojen luovuttamisesta 5.5.2006. Sopimuksen perusteella Trafi on myöntänyt Euro Parking Collection plc:lle oikeuden saada erillisestä pyynnöstä ajoneuvoliikennerekisterin rekisteritunnuksen perusteella tietoja ajoneuvon omistajasta ja/tai haltijasta, heidän yhteystiedoistaan sekä äidinkielestään.

Trafi toteaa selvityksessään, että Euro Parking Collection plc:n kantelussa mainittua ajoneuvoa (XXX-000) koskeva tiedonluovutuspyyntö on saapunut Trafin käsiteltäväksi 8.5.2013. Tämän perusteella Trafi on toimittanut pyynnön mukaiset tiedot Euro Parking Collection plc:lle ajoneuvoliikennerekisteristä ohjelmallisesti poimimalla.

Selvityksen mukaan Trafi on ottanut käyttöön uuden tietojen keräämisen mahdollistavan ohjelman ennen kantelussa tarkoitettujen tietojen luovuttamista toukokuussa 2013. Ohjelman käyttöönoton jälkeen Trafi havaitsi ohjelman sisältävän puutteellisen käsittelysäännön, jonka vuoksi ajoneuvoliikennerekisteristä oli päätynyt väärä omistajatieto Euro Parking Collection plc:lle. Ohjelman sisältävän virheen havaittuaan Trafi on korjannut puutteellisen käsittelysäännön ja varmistanut, etteivät ohjelman koneellisesti poimimat ajoneuvoliikennerekisterin tiedot enää sisällä kantelussa esitettyjä virheellisiä tietoja.

Arviointi

Perustuslain 21 §:n mukaan hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Hyvän hallinnon takeita turvataan muun muassa hallintolalla (434/2003), jonka tarkoituksena kyseisen lain 1 §:n mukaan on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa. Lain tarkoituksena on myös edistää hallinnon palvelujen laatua ja tuloksellisuutta. Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Valtion virkamieslain (750/1994) 14 § edellyttää, että virkamies suorittaa tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Asianmukaisuus edellyttää muun ohessa siitä huolehtimista, että viran puolesta annettavat tiedot ovat oikeita.

Kaikessa viranomaistoiminnassa on itsestään selvänä lähtökohtana pidettävä, että viranomaisen laatimien asiakirjojen ja ylläpitämien tiedostojen on oltava oikeita, virheettömiä ja ajantasaisia. Myös viranomaisten ylläpitämien tietojärjestelmien on oltava sellaisia, että niistä on tulostettavissa oikeaa tietoa ja myös tietojen keräämiseen tarkoitettujen ohjelmien tulee käsitellä järjestelmän sisältämiä tietoja siten, että tietojen keräämisen tuloksena syntyneet tiedot ovat oikeita. Siten merkitystä ei ole esimerkiksi sillä, onko kyse tietojärjestelmään tallennetun tiedon virheellisyydestä (ks. AOKS:n 25.11.2008 antama päätös dnro OKV/1178/1/2006) vai siitä, että itse järjestelmässä tai ohjelmassa on sellainen virhe, joka tuottaa vääriä tietoja. Hallinnon asiakkaan, kuten tässä tapauksessa perintäyhtiön, on voitava luottaa siihen, että tietojärjestelmän hakutoimintona saadut ja hänelle luovutetut tiedot ovat oikeita ja ajantasaisia.

Trafin antaman selvityksen perusteella on selvää, että Euro Parking Collection plc:lle toimitettu rekisteritunnusta XXX-000 koskeva omistajatieto on ollut virheellinen. Väärän omistajatiedon vuoksi kantelijaan on kohdistettu aiheettomia perintätoimia ja asian selvittämisestä on aiheutunut hänelle vaivaa ja ajanhukkaa. Virheellinen tieto on johtunut ongelmasta uudessa tietojen keräämisestä koskevassa ohjelmassa eikä tiedon virheellisyyttä voida siten katsoa kenenkään yksittäisen virkamiehen syyksi.

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Toimenpiteet

Kiinnitän Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín huomiota tietojärjestelmien ja atk-ohjelmistojen virheettömyyteen sekä näiden järjestelmien tuottamien tietojen oikeellisuuteen. Kehotan Trafia vastaisuudessa varmistamaan, ettei selvityksessä mainitun kaltaisissa viraston palvelutoiminnan kannalta keskeisissä uusissa ohjelmistoissa tai tietojärjestelmissä ole puutteita tai virheitä ennen niiden käyttöönottoa ja etteivät kirjoituksessa tarkoitettut virheellisyydet enää toistu.

Jäljennös Trafín antamasta selvityksestä on tämän päätöksen liitteenä.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Risto Hiekkataipale

Oikeuskanslerin määräämä
notaari, esittelijä

Hanna Tuohilampi